

Motion till riksdagen 2021/22:2455

av **Martin Kinnunen m.fl. (SD)**

En effektiv och grön politik för framtiden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det globala perspektivet inom klimatarbetet bör ges en central plats och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i internationella förhandlingar ska verka för att de som släpper ut mest också ska ha de största åtagandena om att minska utsläppen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hårdare krav ska ställas på Kina och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för en överenskommelse om koldioxidskatt globalt och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svensk klimatpolitik måste bygga på en nyttokostnadsanalys och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges nationella beredskap för klimatförändringar bör förstärkas och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en analys av den svenska föregångspolitiken på klimatområdet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om klimatpolitikens påverkan på elpriserna och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att svenska klimatmål inte bör formuleras på ett sätt som försvårar industrietablering i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om export som medel för att minska utsläpp globalt och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mäta klimatnyttan av den svenska exporten och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av att svensk klimatpolitik inte leder till åtgärder som gör att utsläpp av växthusgaser flyttar till andra länder, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om flexibilitet och löpande översyn i förhandlingarna om EU:s klimatlagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska verka för att de frivilliga åtagandena inom ramen för klimatavtalet i Paris framöver ska utformas så att de enkelt kan jämföras och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fördelning av utsläppsminskningar inom EU och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mål för att minska utsläppen av växthusgaser ska uppnås utan att äventyra de enskilda nationernas eller hushållens ekonomi och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åtaganden inom EU bör kopplas till ansträngningar att komma fram till bindande mål på global nivå och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges och Europas fokus inom klimatpolitiken bör riktas mot energiforskning och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att de nationella utsläppsminskningsmålen bör anpassas till målen på EU-nivå och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att LULUCF, utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, bör räknas med i rapporteringen av utsläpp av växthusgaser och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bredda uppdraget till det klimatpolitiska rådet och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inte använda sektorsvisa mål inom klimatpolitiken och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i förhandlingar inom den klimat- och energipolitiska ramen ska verka för att likställa kärnkraft med förnybar energi och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen måste prioritera forskning kring ny kärnkraft och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att målet för svensk klimatpolitik ska utgå från hur man så kostnadseffektivt som möjligt kan bidra till att minska utsläpp av klimatgaser på global nivå och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa skattelättnaderna för höginblandade biodrivmedel och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att begränsa reduktionsplikten och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över målet om en fossiloberoende fordonsflotta och tillkännager detta för regeringen.

29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att målet inom jordbrukssektorn i klimatarbetet i första hand bör utgå från att öka svensk konkurrenskraft och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om inrättande av ett genteknikcenter och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att satsningarna på internationella klimatinvesteringar bör ökas på bekostnad av ineffektiva åtgärder i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att större fokus bör ligga på energiforskning och andra insatser för att åstadkomma teknisk utveckling för att minska beroendet av fossila bränslen i framtiden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Världen står inför ett allvarligt läge, vilket understryks av IPCC:s senaste rapport AR6. Rapporten understryker det vi redan vet om att människan är huvudorsaken till klimatförändringarna som förväntas föra med sig temperaturhöjningar och ökad förekomst av flera typer av extremväderfenomen. Detta förväntas kunna leda till stora kostnader för människor, djur och natur. Sverigedemokraterna står upp för en ansvarsfull och effektiv klimatpolitik, där det globala perspektivet ges en central plats, vilket inte är fallet idag. Det saknas på många sätt en grundläggande insikt om att Sverige eller EU på egen hand inte kan styra de globala koldioxidutsläppen i betydande utsträckning. Sverige kan däremot bidra mer effektivt till det globala klimatarbetet än fallet är idag, genom att säkerställa en effektiv och handlingskraftig klimatpolitik som gör skillnad på riktigt.

En politik baserad på humanism, där alla världens människor har en okränkbar rätt till en bättre morgondag, ska eftersträvas. Därvidlag kan man inte blunda för att all miljö- och klimatpolitik måste föras inom ramarna för de ekonomiska förutsättningarna. En seriös diskussion kring klimatåtgärder som inte uppfyller rimliga krav på effektivitet förordas. Vidare avhåller vi oss från domedagsprofetior och lägger fokus på realistiska lösningar på verkliga problem.

Global samverkan är en förutsättning för en effektiv klimatpolitik. Klimatavtalet från Paris, och de preciseringar av miljö kvalitetsmålet ”Begränsad klimatpåverkan”, som riksdagen beslutat om med anledning av det nya klimatavtalet, är positiva.

För att på kort och lång sikt kunna driva industri, handel och därmed i förlängningen lyckas få till jobb och välfärd, måste det som faktiskt släpps ut i Sverige, i förhållande till det andra länder släpper ut, tas med i beräkningen då beslut fattas om Sveriges utsläppsminskningar. I Sverige fasades stora delar av användningen av fossila bränslen ut på 70- och 80-talet, bland annat genom en omställning inom uppvärmning. Detta har, tillsammans med en nära koldioxidfri elproduktion, resulterat i att Sverige i princip har den industrialiserade världens lägsta utsläpp per capita, trots betydande behov av uppvärmning till följd av vårt kalla klimat.

Sverige står för endast drygt en promille av världens totala utsläpp av växthusgaser. Detta är i paritet med Sveriges andel av världens befolkning. Sveriges andel är ännu lägre om hänsyn tas till förändrad markanvändning. Därför är det inte rimligt att Sverige utan vidare ska ta på sig betydligt större utsläppsminskningar än andra länder.

Sveriges linje vid förhandlingar i EU och på global nivå måste vara att de nationer som släpper ut mest också ska ha de största åtagandena att minska sina utsläpp när det kommer till bördefördelningen inom EU och globalt. Det är orimligt att Kina ska ges en gräddfil genom att betraktas som ett utvecklingsland. Kina är på väg att bli världens största ekonomi och står för de största utsläppen. Det måste ställas hårdare krav på Kina i de internationella klimatförhandlingarna. Sverige bör dessutom verka för en frivillig överenskommelse kring införande av koldioxidskatt i stora utsläppsländer samt länder som är en del av OECD.

Strategi för klimatförändringar

Sverigedemokraterna har ett stort engagemang för miljön, både nationellt, regionalt och globalt, och vi ser allvarligt på de ökade utsläppen av växthusgaser i världen och de effekter detta kan få. Det är samtidigt viktigt att klimatarbetet bygger på en nytto-kostnadsanalys. Det är sannolikt att världen står inför temperaturökningar som kan bli betydande, och följderna av detta måste tas på stort allvar. Samtidigt är debatten bland forskarna levande kring vilka konsekvenser olika nivåer av temperaturökning får. Detta kan bland annat noteras av slutsatserna som dragits av 2018 års vinnare av Sveriges Riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne.

I en oklar situation förhåller sig Sverigedemokraterna till ett mer pessimistiskt scenario – att utsläppen av växthusgaser är negativa för den globala utvecklingen och att Sverige bör bidra till att lösa, dämpa eller på annat sätt motverka effekterna av denna problematik. Här intar ekonomisk utveckling en viktig roll, eftersom brist på resurser gör länder mer sårbara för klimatets nycker. Vi kan också vara tämligen säkra på att klimatet kommer att variera och att Sverige och andra länder kommer att ställas inför utmaningar till följd av extremväderhändelser. Detta oavsett vilken den bakomliggande orsaken är och oavsett hur många miljarder vi väljer att lägga på olika klimatsatsningar.

Sveriges nationella beredskap för klimatförändringar bör förstärkas. Detta berör allt från livsmedelsförsörjning och infrastruktur till andra aspekter på beredskap, inför exempelvis skogsbränder och översvämningar.

Föregångspolitiken

Svensk klimatpolitik har länge byggt på premissen att Sverige ska gå före och besluta om betydligt större utsläppsminskningar än andra länder. Tanken bakom detta är att Sverige på detta sätt ska kunna påverka andra länder att gå i samma riktning. Problemet med denna strategi är att det inte finns något som tyder på att den fungerar. Det finns ingen forskning på området, som stödjer att denna föregångspolitik på något sätt bidrar till minskade utsläpp. Enligt teorin om koldioxidläckage kan det till och med vara så att denna politik bidrar till att öka utsläppen i andra länder. Det måste vara grundläggande för svensk klimatpolitik att politiken på området inte leder till att utsläpp i Sverige migrerar till andra länder.

Det är i detta sammanhang viktigt att betänka att höga energipriser i Sverige och EU kan bidra till att flytta exporten utomlands. Analyser har visat att pris på energi och elektricitet enbart är en av flera aspekter som påverkar företagens produktionsorter, men mot bakgrund av de skenande elpriserna i Europa under 2021 är det viktigt att reflektera över hur politiken riskerar att leda till höjda priser på energi, vilket kan motverka syftet

med klimatarbetet. Det krävs på detta område en djupare analys av hur politiken på så väl nationell som europeisk nivå påverkar elpriserna. Om det blir dyrare att tillverka varor i Sverige och Europa är risken stor att företag istället flyttar till andra länder, med lägre energipriser. Idag ser vi en oroande utveckling med högre priser på el i hela Europa, med risker vad gäller den framtida energiförsörjningen. Detta understryker vikten av att åstadkomma en mer rättvis och marknadsstyrd konkurrens på energiområdet. Det är av största vikt att konkurrenskraften för såväl den svenska som den europeiska industrin inte försämras i sådan utsträckning att koldioxidgenererande produktion flyttas till länder med en mindre ambitiös klimatpolitik.

Mot bakgrund av att koldioxidutsläppen ökar markant på andra håll i vår omvärld bör det göras djupare konsekvensanalyser av att en ambitiös klimatpolitik ensidigt förs i en begränsad del av världen. I rapporten ”Klimatpolitik och ledarskap”, som togs fram inom ramen för Expertgruppen för miljöstudier, av professor Michael Hoel från Oslo universitet, klargörs att höga koldioxidskatter medför ökade utsläpp i andra länder. För att minska utsläppen måste ökat fokus ligga på forskning och teknisk utveckling, snarare än generella skattehöjningar för att minska utsläppen inom Sveriges gränser. Forskning om optimal nivå på koldioxidskatter tyder också på att Sverige idag har påfallande höga koldioxidskatter, vilket understryker vikten av att dessa inte bör höjas ytterligare.

Därför behöver en genomgripande analys av föregångspolitiken och risken för koldioxidläckage skyndsamt genomföras, så att inte svensk produktion försvinner utomlands till stor skada för samhället, men utan nytta för miljömålen i ett globalt perspektiv. Konjunkturinstitutet och Finanspolitiska rådet har konstaterat att det är avgörande för de samhällsekonomiska kostnaderna för klimatpolitiken, hur andra länder agerar. Detta perspektiv saknas dessvärre i svensk klimatpolitik.

Export av produkter – inte utsläpp

Vänds resonemanget finns potential för svenska företag att bidra till minskade netto-utsläpp av koldioxid i ett globalt perspektiv, genom att exportera energieffektiva produkter. Export av värmepumpar, energisnåla hus och annan energiteknik både gynnar svensk industri och dämpar, åtminstone i någon mån, de globala utsläppen av växthusgaser. Ökad inhemsk produktion av mat minskar behovet av import av betydligt mindre klimatsmart mat.

Givet målsättningen att utsläppen av växthusgaser ska vara låga i ett internationellt perspektiv, samtidigt som den ekonomiska utvecklingen fortgår, är det generellt sett positivt om industriell produktion stannar i Sverige i och med att vår energiförsörjning är koldioxidsnål jämfört med andra industriländers. Svensk export bör ses som ett medel för att bidra till minskade utsläpp globalt. Det är i detta sammanhang viktigt att svenska klimatmål inte formuleras på ett sätt som leder till att industrietableringar i Sverige försvåras. Naturvårdsverket bör ges i uppdrag att beräkna exportens klimatnytta genom att ta hänsyn till indirekta effekter till följd av att produkter tillverkas i Sverige istället för i andra länder med exempelvis mindre koldioxidneutral energi. Inom ramen för svensk energipolitik bör också hänsyn tas till hur Sverige kan bidra till minskade utsläpp inom vårt närområde.

Rimliga och flexibla mål

EU-länderna är idag överens om att unionen ska ha som mål att EU ska vara klimatneutral till år 2050. Detta är en väldigt ambitiös målnivå och det är viktigt att arbetet noga utvärderas löpande, mot bakgrund av utvecklingen globalt och de kostnader som arbetet med att nå målet är förenade med. EU-kommissionens förslag på området kommer under de närmaste åren att diskuteras intensivt i de nationella parlamenten, Europeiska rådet samt i Europaparlamentet.

Sverigedemokraternas fokus i förhandlingarna kommer att riktas mot att uppnå en så effektiv minskning av utsläppen som möjligt, där hänsyn tas till påverkan på europeisk konkurrenskraft, mot bakgrund av hur andra länder i världen agerar. Mot bakgrund av den stora osäkerheten kring hur de största utsläppsländerna agerar, är det viktigt att möjligheter till flexibilitet förs in, samt att det kan göras en löpande översyn av klimatmålen på EU-nivå.

Klimatavtalet från Paris

Avtalet har av övriga partier beskrivits som ett rättsligt bindande klimatavtal, vilket är korrekt vad gäller exempelvis rapportering av utsläpp. Det finns emellertid flera problem med avtalet och med regeringens linje under föregående mandatperiod. Avtalet saknar helt konkreta åtgärder för hur utsläppen ska minska och bygger istället på frivilliga åtaganden (Nationally Determined Contribution), som för många länder innebär kraftiga utsläppsökningar. Kina har exempelvis för avsikt att fortsätta att öka utsläppen fram till 2030, och Kina beslutar återkommande om byggande av nya kolkraftverk. Indien ligger på tredje plats av nationer som orsakar störst utsläpp. Indien har satt sitt mål relaterat till BNP (bruttonationalprodukten), vilket betyder att utsläppen kan komma att öka kraftigt.

Detta givet att tillväxten bibehålls på samma höga nivå som idag. Vidare saknas sanktionsmöjligheter mot länder som inte håller sig inom ramarna. Med andra ord är det i praktiken inte ett rättsligt bindande avtal, vilket måste värderas när man analyserar andra länders ambitioner på klimatområdet. Vidare är det olyckligt att det är komplicerat att jämföra ländernas frivilliga åtaganden i och med att ländernas mål är konstruerade på helt olika sätt. Genom att använda olika basår från vilka utsläppsminskningarna ska utgå, och relatera utsläppsminskningarna till BNP, är det mycket enkelt att få mål som innebär ökade utsläpp att framstå som ambitiösa. Ett land med hög tillväxt ges incitament att koppla utsläppen till BNP och andra länder ges incitament att välja ett år under högkonjunktur, då utsläppen vanligen är höga, som basår.

Sverige bör verka för att ländernas frivilliga åtaganden ska vara utformade så att de enkelt ska kunna jämföras med varandra. Grundläggande måste också vara att det är de länder som släpper ut mest som också ska minska utsläppen mest. Kraven är mycket lågt ställda på utvecklingsländerna, där potentialen är stor för kraftiga utsläppsökningar i framtiden.

Sammanfattningsvis konstateras att klimatavtalet från Paris förbättrar möjligheten till globalt klimatarbete och att Sverige även fortsättningsvis bör ha en offensiv och aktiv roll när det kommer till det globala klimatarbetet.

När EU beslutade om bördefördelningen gavs Sverige de mest ambitiösa utsläppsminskningsskraven av samtliga länder. Detta är besynnerligt mot bakgrund av att Sveriges utsläpp av växthusgaser per capita redan ligger kraftigt under genomsnittet för

industrialiserade länder. Detta innebär att Sverige idag bidrar till att flera länder kan öka sina utsläpp eller minska utsläppen i väldigt begränsad utsträckning. Man kan konstatera att samtliga övriga partier, genom att frivilligt ta på sig de mest ambitiösa och kostsamma utsläppsminskningar, nu bidragit till att andra länder i EU kan komma att sänka ambitionen på området. Sverigedemokraterna vill att regeringen i förhandlingarna om framtida bördefördelningar inom EU, ska verka för att Sverige inte ska drabbas av hårdare utsläppsminskingskrav än vad som är genomsnittet bland EU-länderna.

Mer om nationella och europeiska utsläppsmål

En för Sverigedemokraterna central uppfattning är att bindande mål för att minska utsläppen av växthusgaser ska uppnås utan att äventyra vare sig de enskilda nationernas eller hushållens ekonomi. Det är nödvändigt att åtaganden inom EU kopplas till ansträngningar att komma fram till bindande mål på global nivå. EU står trots allt bara för mindre än tio procent av världens utsläpp, medan resten av världen ökar utsläppen med motsvarande ett helt EU på mindre än fem år. Regeringen behöver i förhandlingarna om den klimat- och energipolitiska ramen verka för att åtagandena för medlemsstaterna ska kunna justeras till faktiska internationella avtal som omfattar alla världens stora utsläppare, såsom Kina, USA, Indien, Ryssland och Japan. Genom att i förhandlingar på EU-nivå utgå från att Sverige ska ha EU:s mest ambitiösa politik på området bidrar Sverige idag till att öka andra medlemsstaters möjlighet att sänka sina ambitioner på området. Utgångspunkten i förhandlingarna för svensk del bör vara att Sverige inte ska åta sig att minska utsläppen mer än vad som är genomsnittet i EU.

EU kan mycket väl ta en ledande roll i internationellt samarbete gällande utsläpp av växthusgaser, men att EU ska gå före och ställa markant hårdare krav på medlemsstaternas industrier i förhållande till den globala marknaden, är långsiktigt ohållbart. Att Sverige och EU ensidigt beslutar om väsentligt större utsläppsminskningar av växthusgaser än vad som nås i internationella avtal är negativt. Europa är i det stora hela inte någon signifikant aktör och även om Europas länder i teorin skulle nå nollutsläpp är den reella effekten på de globala utsläppen högst begränsad.

Att sänka utsläppen av klimatgaser, utan att detta är kopplat till nya innovationer som kan stå på egna ben i en konkurrensutsatt marknad, är kostsamt och påverkar jobb och välfärd i Sverige och Europa negativt. Sveriges och Europas fokus måste därför riktas mot energiforskning, där målet är att nya energislag ska bli så billiga att de konkurrerar ut fossila bränslen. Dagens förnybara energislag håller sällan måttet för att klara vare sig ekonomiska, tekniska eller miljömässiga hållbarhetsmål och så länge detta är fallet kommer fossila bränslen att vara den dominerande energin i världen, framför allt för länder som gör en resa ur fattigdom, mot förhållanden som mer liknar västvärldens.

Det behöver vara så att LULUCF (utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning) ingår i medlemsstaternas mål om utsläpp av klimatgaser. Detta är viktigt för att uppnå rättvisa villkor och stimulera till en ansvarsfull skogspolitik. Märkligt är dock om medlemsstaterna, efter förhandlingar, endast kan tillgodoräkna sig nya förändringar av markanvändning. Utgångspunkten måste givetvis vara att fastställa nationernas faktiska nettoutsläpp med markanvändning inkluderat, och sedan utgå från dessa nya siffror i samtliga beräkningar.

Mot bakgrund av EU-kommissionens förslag om en ny klimatlag på EU-nivå och införandet av nya mål, bör politiken med nationella siffersatta mål ses över. Det är inte

längre uppenbart att Sverige kan göra skillnad med hjälp av siffrersatta nationella klimatmål, utan dessa riskerar att driva utsläpp till andra länder i EU i takt med att EU:s system för utsläppshandel utvidgas. När Sverige ska förhandla om bördefördelningen mellan EU-länderna blir de nationella siffrersatta målen en nackdel i förhandlingarna, som gör det enklare att lägga en stor börda på Sverige, samtidigt som länder med mindre ambitiösa nationella klimatmål hamnar i en bättre förhandlingsposition. Sveriges siffrersatta mål på klimatområdet bör av dessa skäl anpassas till de mål som finns på EU-nivå.

Det klimatpolitiska rådet

Sverigedemokraterna var kritiska till etablerandet av ett klimatpolitiskt råd. Detta med anledning av synpunkter från flera tunga remissinstanser, om att arbetet redan utförs på andra myndigheter. När nu rådet är etablerat och har stöd av flertalet partier i riksdagen, vill Sverigedemokraterna istället verka för att utveckla uppdraget till rådet. Idag ska det klimatpolitiska rådet utvärdera regeringens åtgärder för att uppnå de beslutade klimatmålen. För att bättre bidra med kunskap i arbetet med att mildra klimatförändringarna, bör uppdraget till rådet breddas. Rådet bör även utvärdera befintliga klimatmål, samt ges i uppdrag att se hur Sverige indirekt påverkar andra länders utsläpp. Rådet bör även ta hänsyn till kostnadseffektiviteten i den svenska klimatpolitiken.

Sektorsvisa mål och energi i framtiden

Klimatmål bör formuleras i termer av det miljöproblem vi vill lösa och inte i termer av de medel vi har för att lösa det, precis som Konjunkturinstitutet och Finanspolitiska rådet anser. Av den anledningen bör Sverige snarast utveckla alla sektorsvisa mål inom klimatpolitiken. Mål om andel förnybar energi och koldioxidfri fordonsflotta bör överges. Regeringen bör ge Miljömålsberedningen nya direktiv beträffande klimatpolitiken. Målet för svensk klimatpolitik ska utgå från hur man så kostnadseffektivt som möjligt kan bidra till att minska utsläpp av klimatgaser på global nivå. Forskning har visat att bindande mål för förnybar energi inom EU kraftigt kan öka kostnaderna utan att utsläppen minskar.

Påfallande ofta betyder en omställning till så kallad förnybar energi, i realiteten höjda utsläpp av klimatgaser. Tyskland är ett tydligt exempel på detta, där kolkraften byggs ut kraftfullt trots världens mest ambitiösa satsningar på sol- och vindkraft. I ljuset av detta är det märkligt att kärnkraftens betydelse över huvud taget inte finns med i diskussionen i Sverige. Att kärnkraften, som är att betrakta som klimatneutral, ställs vid sidan av det som kallas förnybart, slår oerhört fel. Forskning på modern kärnkraft måste också ges en tydlig prioritet och åtgärder bör genomföras så att en forskningsreaktor kan byggas i Sverige.

Reduktionsplikt för transportsektorn

De två tidigare regeringarna har använt sig av massiva skattereduktioner för biodrivmedel, vilket har orsakat ett betydande bortfall av skatteintäkter på åtskilliga miljarder kronor per år. Den bioetanol och biodiesel som används i Sverige kommer huvudsakligen från den internationella marknaden, och med hänsyn tagen till förändrad

markanvändning, är det inte ens säkert att denna import bidrar till minskade netto-utsläpp ur ett globalt perspektiv. Enligt forskning från The International Council on Clean Transportation, har flera av de mest använda biodrivmedlen istället negativ klimatnytta, när indirekta effekter och markanvändning räknas med. Detta understryker vikten av begränsad användning av biodrivmedel och höga hållbarhetskriterier. Ökande användning av biodrivmedel kan indirekt hota orörd skog på andra kontinenter, som röjs till följd av ökande efterfrågan på jordbruksprodukter. Detta genererar i sin tur en skuld av koldioxid och metanutsläpp, och utgör dessutom ett hot mot biologisk mångfald.

Sverige har sedan den första juli 2018 infört en oerhört ambitiös reduktionsplikt. Reduktionsnivån när det kommer till diesel, uppgår idag till omkring tjugo procent, vilket kraftigt ökar så väl importen som priset på bränslet. Reduktionsplikten som princip är bra, men den behöver begränsas kraftigt. Det dubbla styrmedlet i form av nedsättning av skatt på höginblandade biodrivmedel, bör snarast avskaffas. Mot bakgrund av biodrivmedlens plats på marknaden bör reduktionsplikten inte överstiga två procent för bensin och fem procent för diesel. En sådan reduktionsplikt skulle bibehålla en marknad för bra biodrivmedel, samtidigt som dåliga biodrivmedel, som exempelvis palmoljebaserade bränslen, skulle kunna fasas ut från den svenska marknaden utan kraftiga prisökningar som följd.

Målet om en fossiloberoende fordonsflotta till år 2030 bör mot bakgrund av detta ses över. Liksom Finanspolitiska rådet har konstaterat, har en förtida utfasning av fossila drivmedel i Sverige ett litet värde globalt, då oljekonsumtionen istället styrs mot nya marknader. Det finns istället ett värde i att vänta in utvecklingen för el- och vätgasdrift.

Jordbruket

Åtgärder som fördyrar svensk livsmedelsproduktion i Sverige är negativa. Det är oroande att regeringen inte ser kopplingen mellan höga skatter på drivmedel för jordbruksändamål och den svaga utvecklingen för svensk självförsörjning gällande livsmedel. Behov finns att gå i motsatt riktning och underlätta för svenskt jordbruk. Detta skulle göra skillnad för klimatarbetet även på global nivå. Det svenska jordbruket är ledande vad gäller låga växthusgasutsläpp, varför ökad svensk livsmedelsförsörjning bidrar positivt till arbetet med att minska utsläppen på global nivå. Precis som Jordbruksverket påpekat finns det skäl som talar emot att låsa jordbrukssektorns utsläppsutveckling. Ökad svensk matproduktion kommer, till följd av konsumtionsmönster och trots något ökade utsläpp av växthusgaser på nationell nivå, att totalt bidra till att minska utsläppen på global nivå. Målet inom jordbrukssektorn bör således i första hand utgå från att öka den svenska livsmedelsförsörjningsgraden och inte begränsas av nya krav på utsläppsminskningar som riskerar att få negativa effekter för det globala klimatarbetet.

Ny forskning har visat att det är möjligt att kraftigt minska utsläppen i EU genom ökade satsningar på genteknik och växtförädling. Inom EU är dessvärre stödet litet för att förenkla sådana åtgärder. För att ta tillvara på potentialen inom genteknik och växtförädling bör ett genteknikcenter inrättas inom Jordbruksverket.

Ineffektiv politik

Regeringens klimatpolitik kännetecknas i stor utsträckning av dubbla styrmedel och ineffektiva åtgärder. Flygskatten och biodrivmedelssektorn är exempel på ineffektiv politik till följd av dubbla styrmedel. Flygsektorn omfattas redan av EU:s utsläppshandelssystem och på biodrivmedelsområdet har vi en situation där styrmedel för nedsatt skatt på låginblandade biodrivmedel kvarstår, trots att en reduktionsplikt har införts. Detta i kombination med marknadsstörande politik, som gör betydligt mer skada än nytta. Energipolitiken är ett sådant exempel där man trots en närmast koldioxidfri energiproduktion framhåller med subventioner och bidrag på ett sätt som stör marknaden och skapar långsiktiga risker för en fossilfri svensk energiförsörjning i framtiden. Elcertifikatssystemet och de olika formerna av stöd till solceller är exempel på åtgärder som gör mer skada än nytta, och snarast bör avvecklas. Stödet till solcellssektorn är besynnerligt, mot bakgrund av att solcellspaneler orsakar större utsläpp av växthusgaser i ett livscykelperspektiv än vad genomsnittet är för annan svensk elproduktion.

Det så kallade Klimatklivet och dess uppföljare, är negativt. Detta eftersom effektiviteten är starkt ifrågasatt. Klimatklivet bygger vidare på klimpsystemet, en satsning som utvärderats och tydligt dömts ut som en ineffektiv satsning. Klimatklivet har ännu inte utförligt utvärderats, men att döma av de beräkningar som finns, existerar samma problematik som med klimpsystemet. Kostnaden för utsläppsminskningar är hög jämfört med internationella åtgärder, och satsningen leder inte fram till nya satsningar utan stärker kommunerna i satsningar som de ändå i stor utsträckning hade gjort. Det är fråga om miljardbelopp på årsbasis, en ineffektiv satsning som ska vägas mot andra satsningar i statsbudgeten. Samtidigt finns anledning att se över vissa av subventionerna på fossila drivmedel, där Sverigedemokraterna välkomnat att fasa ut bränslesubventionerna för industriell gruvdrift.

Internationella insatser

Ett ökat fokus behövs på klimatfrågans internationella dimension. Beräkningar visar tydligt att internationellt samarbete, genom exempelvis CDM (Clean Development Mechanism), utgör lågt hängande frukter för utsläppsminskningar i ett globalt perspektiv. Här kan utsläppsminskningar göras till en kostnad av 60 kronor per ton, att jämföra med regeringens satsningar på Klimatklivet. Satsningarna på internationella klimatinvesteringar bör ökas på bekostnad av ineffektiva åtgärder i Sverige. Det är positivt att arbete pågår med nya internationella samarbetsformer utifrån artikel 6 i klimatavtalet från Paris. Sverige bör inom ramen för det globala klimatarbetet högre prioritera arbetet med att snabbt sätta nya internationella samarbetsformer för verkningsfulla internationella insatser för utsläppsminskningar.

Framtida utmaningar

Man kan idag konstatera att de globala försöken att åstadkomma utsläppsminskningar har misslyckats. Utsläppen av koldioxid fortsätter att öka i takt med att fler tidigare fattiga länder upplever kraftig ekonomisk tillväxt. Inte mycket tyder på reell förändring, trots ansträngningarna i Europa. Det som på allvar skulle kunna förändra detta faktum, är om Sverige och andra nationer lyckas konkurrera ut det fossila genom innovationer, framför allt inom energiframställning och teknologi som sedan kan exporteras. Fokus

ska därmed ligga på energiforskning, teknisk utveckling och implementering av befintliga landvinningar. Sådana satsningar bör staten aktivt understödja.

En nulägesanalys ger vid handen att utsläppen globalt inte kommer att minska dramatiskt inom överskådlig tid. På lång sikt bör Sverige ändå kunna sträva efter att bli helt koldioxidneutralt. Inte minst skulle det innebära att vi frigör oss från behovet av oljeimport från odemokratiska och/eller auktoritära länder. Man bör emellertid vara försiktig med att ta fram en strikt tidsplan för detta, eftersom denna utveckling bör ske i harmoni med tekniska landvinningar.

Martin Kinnunen (SD)

Staffan Eklöf (SD)

Mats Nordberg (SD)

Yasmine Eriksson (SD)

Runar Filper (SD)